

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2011 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 28-ԻՆ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ԿԵՂԾՄԱՆ ԵՎ ՆԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՆԱՄԱՐ ՎՏԱՆԳ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՆՄԱՆԱՏԻՊ ՆԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՆՐԴԻ ԿՈՆՎԵՆՅՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

13 մայիսի 2014թ.

Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով՝ Վ. Նովհաննիսյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Ա. Խաչատրյանի, Ն. Նազարյանի (զեկուցող), Ա. Պետրոսյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՏ առողջապահության նախարարի փեղակալ Ս. Խաչատրյանի,

համաձայն Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2011 թվականի հոկտեմբերի 28-ին Մոսկվայում ստորագրված՝ Բժշկական նշանակության արտադրանքի կեղծման եւ հանրային առողջության համար վրանգ ներկայացնող նմանարիպ հանցագործությունների մասին Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապարասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Նանրապետության Նախագահի՝ 2014 թվականի մարտի 24-ին ՆՏ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հեղափոխելով Կոնվենցիան եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. Բժշկական նշանակության արտադրանքի կեղծման եւ հանրային առողջության համար վրանգ ներկայացնող նմանապիպ հանցագործությունների մասին Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիան (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) ստորագրման համար բացվել է 2011թ. հոկտեմբերի 28-ին: Կոնվենցիան Նայաստանի կողմից ստորագրվել է 2012թ. սեպտեմբերի 9-ին:

2. Կոնվենցիայի նպատակը հանրային առողջության դեմ ուղղված սպառնալիքների կանխարգելումն ու դրանց դեմ պայքարն է՝ Կոնվենցիայով նախատեսված արարքների քրեականացման, փուժողների պաշտպանության եւ այդ ոլորտում ազգային ու միջազգային համագործակցությունը խթանելու միջոցով: Ընդ որում՝ Կոնվենցիայի դրույթների կիրառումը, մասնավորապես՝ փուժողների իրավունքների պաշտպանությանը վերաբերող միջոցների օգտագործման հնարավորությունը, պետք է լինի ապահովված՝ բացառելով որեւէ խտրականություն (Կոնվենցիայի 2-րդ հոդված):

Ըստ Կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածում ամրագրված դրույթների՝ միջազգային իրավական կարգավորման են ենթակա այն հարաբերությունները, որոնք վերաբերում են բժշկական նշանակության արտադրանքին՝ անկախ մրավոր սեփականության իրավունքով պաշտպանված լինելու եւ այն հանգամանքից, թե դրանք հանդիսանում են գենետիկ դեղամիջոցներ, թե՛ ոչ, ներառյալ՝ բժշկական սարքավորումների հեղ օգտագործվող լրացուցիչ պարագաները, ինչպես նաեւ կենսաբանական ակտիվությամբ օժտված նյութերը, օժանդակ նյութերը, բժշկական արտադրանքի արտադրության ընթացքում օգտագործման համար նախատեսված նյութերն ու փարրերը:

3. Կոնվենցիայի 4-րդ հոդվածում բացահայտված են մասնագիտական բնույթի մի շարք հասկացությունների բովանդակությունը և իրավակիրառական նշանակությունը:

4. Կոնվենցիայի համաձայն՝ Նայաստանի Նանրապետությունն սպանձնում է հետևյալ հիմնական պարավորությունները.

ա) քրեական պատասխանատվություն սահմանել Կոնվենցիայում նկարագրված մի շարք այնպիսի գործողությունների համար, ինչպիսիք են՝ կեղծ բժշկական արտադրանքի արտադրությունը, ակտիվ նյութերի, օժանդակ նյութերի, մասերի, նյութերի և լրացուցիչ պարագաների կանխամրաձված կեղծումը, փարածումը, մատակարարումը և մատակարարման առաջարկը, բժշկական արտադրանքներին վերաբերող փաստաթղթերի կեղծումը, ակտիվ նյութերի, օժանդակ նյութերի և լրացուցիչ պարագաների որակի և անվտանգության պահանջների կեղծումը,

բ) ձեռնարկել անհրաժեշտ օրենսդրական և այլ միջոցներ՝ ապահովելու համար, որ Կոնվենցիային համապատասխան նախատեսված հանցագործությունները պարժելի լինեն արդյունավետ, համաչափ պարժամիջոցներով, ներառյալ քրեական և ոչ քրեական դրամական պարժամիջոցները, հաշվի առնելով դրանց ծանրությունը (ծանրացուցիչ հանգամանքները), իսկ պարժամիջոցները որոշելիս՝ հաշվի առնել նույն բնույթի հանցագործությունների մասով մյուս կողմի ընդունած վերջնական դատական ակտերը,

գ) ապահովել հետաքննության կամ քրեական հետապնդման մեկնարկը Կոնվենցիայով նախատեսված հանցագործությունների համար՝ չպայմանավորելով դրանք բողոքի առկայությամբ,

դ) անհրաժեշտ օրենսդրական և այլ միջոցներով սահմանել իրավագործություն Կոնվենցիայով սահմանված ցանկացած հանցագործության մասով, եթե այն կատարվել է ՆՆ փարածքում կամ ՆՆ ազգային դրոշի ներքո նավարկող նավի վրա կամ ՆՆ ազգային օրենքներին համապատասխան գրանցված օդանավում կամ ՆՆ քաղաքացիներից մեկի կամ ՆՆ փարածքում առավելապես բնակվող անձի կողմից: Ընդ որում, ինչպես սահմանված է Կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածի 6-րդ կետում, չխախտելով միջազգային իրավունքի համընդհանուր նորմերը՝ Կոնվենցիան որեւէ կերպ չի բացառում որեւէ կողմի՝ իր ներպետական իրավունքին համապատասխան որեւէ քրեական իրավագործություն:

5. Կոնվենցիայի մի շարք այլ հոդվածներով սահմանված են կողմերի ներպետական իրավունքին համապատասխան եւ Կոնվենցիայի նպատակներից բխող իրավասու մարմինների համագործակցության եւ փոփոխակալության փոխանակման սկզբունքներն ու ընդհանուր կարգը (17-րդ հոդված), բժշկական նշանակության արտադրանքի անվտանգ բաշխումն ապահովելու ընդհանուր միջոցները (18-րդ հոդված), փուժողների իրավունքներն ու շահերը պաշտպանելու առաջնահերթ միջոցները (19-րդ եւ 20-րդ հոդվածներ), Կոնվենցիայով նախատեսված՝ հանցավոր արարքներով հարուցված քրեական գործերով, ինչպես նաեւ այդպիսի արարքների կանխարգելման նպատակով միասնական ու փոխադարձության հիմքով միջազգային համագործակցության սկզբունքները (21-րդ եւ 22-րդ հոդվածներ), Կոնվենցիայի կատարումն ապահովելու նպատակով Եվրոպայի խորհրդի շրջանակներում կողմերի ներկայացուցչության ապահովման ընդհանուր կարգն ու գործունեության (պատասխանակալության) ընդհանուր ուղղությունները (23-րդ, 24-րդ, 25-րդ հոդվածներ):

6. Կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունների սահմանադրականությունը գնահատելիս սահմանադրական դատարանն անհրաժեշտ է համարում արձանագրել, որ քննության առարկա միջազգային պայմանագրի եւ վերջինիս նախաբանում հիշատակված եւ Նայասփանի Նանրապետության կողմից դեռեւս չվավերացված կոնվենցիաների միջեւ իրավակարգավորման առումով բացակայում է ուղղակի կապը, հետեւաբար՝ նաեւ սույն գործով սահմանադրականության խնդիր չի հարուցվում, սակայն հանրային առողջության համար վտանգ ներկայացնող հանցագործությունների դեմ միջազգային իրավական պայքարի փեսանկյունից դրանք համադասելի են ընդհանուր իրավակարգավորումների շրջանակում: Այդ կոնվենցիաներին միանալու իրավական գործընթացների նախաձեռնումը Նայասփանի Նանրապետության իրավասու պետական մարմինների լիազորությունն է՝ ՏՏ Սահմանադրությանը եւ օրենքներին համապատասխան:

7. Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում հինգ սպորազոն պետության, այդ թվում Եվրոպայի խորհրդի առնվազն երեք անդամ պետության կողմից՝ Կոնվենցիայի 28-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսված դրույթներին համապատասխան, իրենց համար Կոնվենցիայի պարտադիր լինելու վերաբերյալ իրենց համաձայնությունը փալու օրվանից հետո երեք ամիս ժամանակահատվածի ավարտին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

8. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Կոնվենցիայով Նայասպրանի Նանրապետության սրանձնած պարտավորությունները բխում են ՆՆ Սահմանադրությամբ պետության առջեւ դրված սահմանադրաիրավական խնդիրներից:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասպրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասպրանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Նայասպրանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 2011 թվականի հոկտեմբերի 28-ին Մոսկվայում ստորագրված՝ Բժշկական նշանակության արտադրանքի կեղծման եւ հանրային առողջության համար վրանգներ կայացնող նմանատիպ հանցագործությունների մասին Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայասպրանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասպրանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՆՈՂ

Վ. ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ

13 մայիսի 2014 թվականի
ՍԴՈ-1149